

TOKAT İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

GIDA VE YEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

2020 Yılı Faaliyet Raporu

TOKAT

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	2
2. GÖREVLER	3
3. PERSONEL	4
4. GIDA DENETİMİ ÇALIŞMALARI	5
4.1. GIDA ÜRETİM, SATIŞ VE TOPLU TÜKETİM YERLERİNİN GENEL DURUMU.....	5
4.2. GIDA BİRİMİ ÇALIŞMALARI	6
4.3. GIDA KAYNAKLI VAKA/SALGIN ÇALIŞMALARI.....	6
5. YEM KONTROL VE DENETİM FAALİYETLERİ	8
6. NUMUNE ÇALIŞMALARI	10
7. İHRACAAT FAALİYETLERİ	11
8. ŞİKAYET VE BAŞVURULAR	12
8.1. 174 ALO GIDA HATTI ÇALIŞMALARI.....	12
8.2. CİMER BAŞVURULARI.....	12
10. EĞİTİM ÇALIŞMALARI	14
11. TÜTÜN VE ALKOL	15
11.1. 2018-2023 TÜTÜN KONTROLÜ STRATEJİ BELGESİ VE EYLEM PLANI.....	16
12. SİVİL SAVUNMA, SEBERBERLİK VE SAVAŞ HALİ ÇALIŞMALARI	17
12.1. SEFERBERLİK KAYNAK PLANLAMA SİSTEMİ (SEKAPS).....	17
12.2. İHTİYAÇ TESPİTİ ÇALIŞMALARI	17
12.3. KBRN TEHLİKELERİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR.....	17
12.4. TOKAMP (TOKAT AFET MÜDAHALE PLANI) ÇALIŞMALARI	17
13. DİĞER İŞ VE İŞLEMLER	18
14. SONUÇ	19

1. GİRİŞ

Gıdalarda olabilecek fiziksel, kimyasal, biyolojik ve her türlü zararların bertaraf edilmesi için alınan tedbir ve süreçlerin bütünü “gıda güvenilirliği”, raf ömrü süresince fiziksel, kimyasal ve biyolojik riskleri taşımayan gıda ise “güvenilir gıda” olarak tanımlanmaktadır.

Gıda güvenilirliğinin temini, her türlü gıda maddesinin ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin teknik ve hijyenik şekilde üretim, işleme, muhafaza, depolama, pazarlama ve tüketici sağlığının en üst seviyede korunması Şube Müdürlüğümüzün görevleri arasında bulunmaktadır.

Bu amaçla yürütülen denetim ve kontrollerde, Türk Gıda Mevzuatına uygun güvenilir ve hijyenik gıda üretiminin sağlanması yanında gıda iş yerlerinin teknik ve hijyenik normlarının geliştirilmesi hedeflenmektedir. Gıda güvenilirliğinin önemli bir bölümünü oluşturan gıda hijyeninin teminine yönelik yürütülen denetim ve kontroller; ithalat ve ihracatta yapılan kontroller dahil birincil üretim aşamasından tüketiciye kadar olan tüm aşamalarda; işletmelerin onay/kayıtları ile şüphe, şikayet, izleme, izlenebilirlik, gözetim, denetim ve HACCP (Tehlike Analizi ve Kritik Kontrol Noktaları) tetkiki gibi farklı hizmet ve tekniklerin tümünü içermektedir.

Denetim ve kontroller; risk esasına göre uygun sıklıkta ve gıda maddesinin taşıdığı riskle orantılı olarak yapılmaktadır. Burada temel yaklaşım, Avrupa Birliğinde olduğu gibi işyeri sorumluluğunun esas alınmasıdır. Riske dayalı denetim sisteminde; işletmenin asgari teknik ve hijyenik şartları, önceki kontrollerden edinilen bilgi ve deneyimler ile gıda işletmecilerinin uyguladıkları otokontrol sonuçları gözönünde bulundurulmaktadır.

Bu amaca yönelik çalışmalarda tüm taraflarla işbirliği yapılması, güvenilir gıda bilincinin toplumun tüm kesimlerince benimsenmesi önemli görülmektedir.

Bu nedenle, “çiftlikten sofraya” anlayışı ile tamamlayıcı ve etkin bir gıda ve yem denetiminin sağlanması yoluyla tüketiciye güvenilir gıda arzının temini, tüketici menfaatinin ve sağlığının en üst seviyede korunması ve sektörde haksız rekabetin önlenmesi Müdürlüğümüzün temel yaklaşımıdır.

Bilindiği üzere 13/06/2010 gün ve 27610 sayılı resmi gazetede yayımlanan 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu 13 Aralık 2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5996 sayılı Kanunla gıdanın tek otorite altında toplanması dikkate alınarak gıda güvenliği sistemi tek başına bir bütün olarak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı otoritesi altında toplanmıştır.

Şube Müdürlüğümüz bu kanun ve bağlı mevzuat çerçevesinde görevlerini yürütmektedir.

2. GÖREVLER

Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) Gıda ve yem güvenilirliğini gözetererek tüketiciyi ve halk sağlığını koruyucu tedbirleri Bakanlığın belirlediği esasları il düzeyinde yürütmek,
- b) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin üretim, işleme ve satış-pazarlama ile ilgili izin ve kayıtlarını yapmak, üretim, satış yeri ve toplu tüketim yerlerinin izleme, kontrol ve denetimlerini yapmak,
- c) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- ç) Organik tarım ve iyi tarım uygulamalarına göre üretilen ürünlerin gıda güvenirliliği yönüyle denetimlerini yapmak,
- d) Bakanlıkça verilen görev çerçevesinde gıda kalıntı izlemeleri yanında bireysel şikayet veya alo gıda ihbar hattına gelen şikayetlerle ilgili gerekli inceleme ve denetleme işlemlerini yürütmek,
- e) Gıda ve beslenmeyle ilişkili olarak gerek bakanlıktan gelen, gerekse il düzeyinde belirlenmiş projelerle ilgili çalışmalar yürütmek,
- f) Konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,
- g) Yem ve yem katkı maddelerinin üretim, işleme ve satış, ihracat, ithalat ile ilgili olarak gerekli kontrolleri ve işlemleri yapmak, denetlemelerini gerçekleştirmek,
- ğ) Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgileri ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençler için eğitim programlarını ve projeleri uygulamak,
- h) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

Ayrıca, Tütün ve Alkol daire başkanlığına ait iş ve işlemler

3. PERSONEL

Gıda işletmelerinin resmi kontrolleri, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun ekinde yer alan EK-2 sayılı listeye uygun olarak gıda üretim yerleri için en az 2 (iki) kontrol görevlisinden oluşan kontrol ekibi tarafından gerçekleştirilir.

Ancak il müdürlüğündeki şube müdürlüğü veya yetkilendirilmiş ilçe müdürlüğü bünyesinde fiilen görev yapan sadece tek 1 (bir)

kontrol görevlisi varsa bu durumda 1 (bir) kontrol görevlisi resmi kontrolü yapabilir.

Gıda satış ve toplu tüketim yerlerinde ise resmi kontrol 1 (bir) kontrol görevlisi tarafından gerçekleştirilebilir.

İl müdürlüğü gıda ve yem şube müdürlüğünde görevli ve yetki devri yapılmış ilçelerde görev yapan kontrol görevlileri gıda işletmelerinde resmi kontrol yapar.

Resmi kontrollerin uygun sıklıkta ve gıda maddesinin taşıdığı riskle orantılı olarak yapılması gerekir. İşletmelerin riske dayalı denetim sıklığının belirlenmesi prosedürüne uygun olarak resmi kontroller önceden haber vermeksizin (HACCP tetkiki ve önceden izin alınmadan girilemeyecek cezaevi gibi kamu kurum ve kuruluşları hariç) gerçekleştirilir.

Çizelge 1 : Tokat İli Gıda Kontrol Görevlileri ve Yardımcı Personel Dağılımı

İlçe	Mühendis	Gıda Mühendisi	Veteriner	Tekniker	ÇST	Toplam
Merkez	9	7	4	1	2	23
Erbaa	2	2	0	0	0	4
Niksar	2	1	1	0	0	4
Reşadiye	1	1	2	0	0	4
Turhal	3	1	0	0	0	4
Zile	2	1	1	0	0	4
Toplam	22	12	8	1	2	43

4. GIDA DENETİMİ ÇALIŞMALARI

4.1. Gıda Üretim, Satış ve Toplu Tüketim Yerlerinin Genel Durumu

Türkiye’de 12.785 Onaylı İşletme, 672.339 Kayıtlı İşletme, 15.102 Yem İşletmesi olmak üzere toplam 700.226 Gıda ve Yem işletmesi bulunmaktadır. Genelde küçük ve orta ölçekli işletme yapısı ile faaliyetlerine devam eden gıda işletmelerinin çoğunluğunu özel sektör kuruluşları oluşturmaktadır.

Tokat’ta 63 Onaylı İşletme, 5.163 Kayıtlı İşletme, 344 Yem İşletmesi olmak üzere toplam 5.570 Gıda Ve Yem işletmesi bulunmaktadır. İşletmelerinin dağılımı incelendiğinde en fazla işletme sayısı Merkez ilçede bulunmaktadır. Bunu sırasıyla Erbaa, Turhal, Niksar ve Zile ilçeleri izlemektedir. En az gıda işletmesi Başçiftlik, Artova ve Sulusaray ilçelerinde bulunmaktadır.

İşletmeler Satış ve toplu tüketim alanında yoğunlaşırken üretim yapan işletmeleri ağırlıklı olarak un ve unlu mamul üreten işletmeler oluşturmaktadır.

Tokat ilinde faaliyet gösteren gıda işletmeleri içerisinde en fazla un ve unlu mamuller işletmeleri yer almaktadır. Bunu meyve-sebze işleme, et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri işletmeleri takip etmektedir.

Üretim alanında uluslararası pazarlara sahip işletmeler bulunmasına rağmen genel olarak işletmeler küçük aile işletmeleri olup, il veya ilçe bazlı çalışmaktadırlar.

Çizelge 2: 2020 Yılı Sonu İtibarıyla Gıda İşletmelerinin Dağılımı

Bulunduğu Yer	Üretim Yerleri Sayısı		Satış Yeri	Toplu Tüketim Yeri	Toplam
	Kayda Tabi	Onaya Tabi			
Merkez	179	18	858	772	1.707
Almus	6	2	82	71	158
Artova	4	0	25	16	44
Başçiftlik	3	0	19	9	30
Erbaa	89	6	408	315	786
Niksar	60	16	245	219	533
Pazar	12	3	66	63	138
Reşadiye	27	1	135	125	261
Sulusaray	2	0	22	18	41
Turhal	58	12	384	317	763
Yeşilyurt	5	1	51	31	83
Zile	46	4	256	168	460
TOPLAM	491	63	2.551	2.121	5.004

5596 Sayılı Kanun kapsamında 2020 Yılında; 48 adet üretim yeri, 507 adet satış ve toplu tüketim yeri olmak üzere toplam 555 adet İşletmeye Kayıt Belgesi verilmiştir. Çizelge 3’de verilen belge sayıları detaylı olarak gösterilmiştir.

Çizelge 3: 2020 Yılı Verilen Belge Sayıları

Belge Adı	Belge Sayısı
Üretim Yerleri Kayıt Belgesi	48
Satış ve Toplu Tüketim Yerleri Kayıt Belgesi	507
Üretim Yerleri Onay Belgesi	2
Üretim Yerleri Geçici Onay Belgesi	2
Yem Bayi Ruhsatı	16
İhracat Sertifikası	111
TOPLAM	686

4.2. Gıda Birimi Çalışmaları

Onaya tabi işletmelerin denetimleri, Merkez ve 6 İlçenin Gıda üretim yerleri ile ilgili denetimleri, Merkez ve 6 İlçenin gıda satış ve toplu tüketim yerlerinin denetimleri, Jandarma Birimlerinin denetimleri, İhracat İşlemleri, Yem İşletmeleri denetimleri, Numune Programları (Kalıntı Programı hariç) ve Tütün ve Alkol işleri 11 İlçe Yetkili) Şube Müdürlüğümüz tarafından 7 ekiple yürütülmektedir.

Üretim, Satış ve Toplu Tüketim yerlerinde 2020 Yılında; 8.916 Denetim yapılmıştır. 2020 Yılında; 5996 Kanun ve Türk Gıda kodeksine aykırı uygulamada bulunan 56 adet işletmeye 535.539 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Çizelge 4: : 2020 Yılı Yapılan Denetim Sayılarının İlçelere Göre Dağılımı

Denetim Yapan İl/İlçe Müdürlüğü	Üretim Yeri Denetim Sayısı	Satış- Toplu Tüketim Yeri Denetim Sayısı	Toplam
Merkez	407	2.243	8.916 (+410 Yem Denetimi 9.326 Denetim)
Almus	16	254	
Artova	6	63	
Başçiftlik	7	43	
Sulusaray	3	49	
Pazar	19	172	
Yeşilyurt	15	125	
Reşadiye	71	405	
Niksar	163	844	
Erbaa	252	1.336	
Turhal	190	1.268	
Zile	141	824	
TOPLAM	1.290	7.626	

Çizelge 5: : 2020 Yılı Uygulanan İdari Para Cezaları ve Suç Duyuruları

İdari Yaptırımın Uygulandığı Yer	İdari Para Cezası Sayısı	Savcılık Suç Duyurusu
Üretim Yerleri	18	-
Satış-Toplu Tüketim Yerleri	35	-
Birincil Üretim	3	-
TOPLAM	56	0

4.3. Gıda Kaynaklı Vaka/Salgın Çalışmaları

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında gıda kaynaklı hastalık sonucu oluşan vaka/salgında, il/ilçe müdürlükleri ile il gıda kontrol laboratuvarınca uyulması gereken kurallar ve izlenecek yollar ile ilgili hususları belirlemek amacıyla Gıda Kaynaklı Hastalıklara İlişkin Resmi Kontrol Prosedürü yayınlanmıştır.

10/04/2017 tarihinde güncellenerek uygulamaya konulan "Gıda Kaynaklı Hastalıklara İlişkin Resmi Kontrol Prosedürü Gıda tüketiminin yoğun olduğu yerlerde yaşanan (örneğin; toplu düğün/sünnet yemekleri, okul, kermes, yemekhane/otel) birden fazla farklı kaynaktan gelen ve geniş çaplı halk sağlığı riski oluşturan gıda kaynaklı salgınlarda etkilenen kişi sayısındaki artışı engellemek ve hızlı tedbir alabilmek ilkelerine dayanmaktadır.

İlimizde 2020 Yılı gıda kaynaklı zehirlenme vakası ve salgınına ait bilgiler çizelge 7 da gösterilmiştir.

Çizelge 6: : 2020 Yılı Uygulanan İdari Para Cezaları ve Suç Duyurularının Ayrıntılı Dökümü

Madd	Cezanın Nedeni	Cezaa	Toplamm
39/J	Bitki Koruma Ürünlerini Etiket Bilgilerine Uygun Kullanmamak	5	13.905
40/D	TGK Uygun Üretim Yapmamak	10	255.331
40/I		2	16.712
40/İ	İstihdamı Zorunlu Personel Çalıştırmamak	4	19.919
40/J		2	11.140
40/K		1	13.934
40/L	Taklit ve Tağşiş	1	22.742
41/B	TGK Uygun Üretim Yapmamak (Olumsuz Analiz)	5	69.670
41/C	Bakanlık'a Kayıt Yaptırmadan Faaliyet Göstermek	13	44.520
41/D	Son Tüketim Tarihi Geçmiş Ürün Satmak	11	30591
41/E	İşletmenin insan sağlığı ve gıda güvenilirliği açısından tehlike	1	13.934
1593 /282	Hijyen Eğitimi Almış Personel Çalıştırmama	1	3.180
TOPLAM		56	535.539

Çizelge 7: 2020 Yılı Gıda Kaynaklı Vaka ve Etkilenen Kişi Sayıları

Vaka/Salgın Bildirim Türü	Vaka/Salgın Bildirim Sayısı	Ayakta Tedavi Gören	Yatarak Tedavi Gören	Ölen Kişi Sayısı	Toplam Etkilenen
Emniyet / Jandarma	5	13	0	0	13
Alo 174	0	0	0	0	0
Savcılık	1	1	1	0	2
Sağlık Bakanlığı/İl-İlçe Müd.	1	7	0	0	7
TOPLAM	7	21	1	0	22

5. YEM KONTROL VE DENETİM FAALİYETLERİ

5996 Sayılı Kanunda belirlenen genel esaslar çerçevesinde hazırlanan Yemlerin Piyasaya Arzı ve Kullanımı Hakkındaki Yönetmelik, Yemlerin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma ve Analiz Metotlarına Dair Yönetmelik, Yem Hijyeni Yönetmeliği ve ilgili diğer Kanun, Yönetmelik ve Talimatlar doğrultusunda ilimizdeki Yem piyasasının denetim işlemleri yürütülmektedir.

Yem güvenilirliğini en yüksek düzeyde sağlamak, hayvan sağlığı ve halk sağlığını korumak, kullanıcı ve tüketicilerin yeterince bilgilendirilmesini sağlamak ve yemlerin piyasaya arzı ve kullanımı ile ilgili şartları belirlenmiş şartların uygulanmasının sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Mevzuat çerçevesinde belirlenen programlar uygulanarak kontrol faaliyetleri planlı olarak yapılmaktadır. Mevzuatla belirlenmiş olan kayıt sistemine göre Tokat İlinde yem işletmelerinin kayıtları tamamlanmış olup, Yemin üretiminden hayvanlar tarafından tüketimine kadar olan ağın her aşamasında denetim, numune ve analiz işlemleri ile piyasada hijyen gereklilikleri oluşturulması ve haksız rekabetin önlenmesine çalışılmaktadır.

Gıda amaçlı yetiştirilen hayvanlar ile gıda amaçlı olmayan hayvan yemlerinin izlenebilirliğinin sağlanması ve kullanıcıların bilgilendirilmesi için yemlerin piyasaya arzı ve kullanımı, etiketlenmesi, paketlenmesi ve sunumu ile ilgili işlemlerin uygulanması yönünde kontrol faaliyetleri yürütülmekte, mevzuat ölçüsünde yaptırımlar uygulanmakta ve gerekli görüldüğünde sektöre yönelik eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Yem işletmecilerine birincil üretimden itibaren üretim, işleme ve dağıtımın tüm aşamalarında hijyen kurallarının uygulanması sağlanmaya çalışılmaktadır. 2020 Yılında Yem Bayii ve Yem Fabrikaları sayı ve kontrolleri ile ilgili veriler Çizelge 8 ve 9'da, verilmiştir.

Çizelge 8: Yem Bayi ve Fabrikalarının İlçelere Göre Dağılımı ve Yapılan Denetim Sayıları

Bulunduğu Yer	Yem Satış İşletmeleri		Premiks Satan Veteriner Klinikleri	Yem Üretim İşletmeleri (Fabrika)		Toplam Yem İşletmesi	Yem İşletmeleri Denetim Sayısı
	Kayıtlı	Onaylı		Kayıtlı	Onaylı		
Merkez	61	2	7	3	1	74	410
Almus	21	0	0	1	0	22	
Artova	8	1	0	1	0	10	
Başçiftlik	1	0	0	0	0	1	
Erbaa	44	1	2	2	0	49	
Niksar	25	1	0	1	0	27	
Pazar	13	1	0	2	0	16	
Reşadiye	15	0	1	1	0	17	
Sulusaray	9	0	0	0	0	9	
Turhal	55	3	2	0	0	60	
Yeşilyurt	9	0	0	1	0	10	
Zile	42	0	4	3	0	49	
TOPLAM	303	9	16	15	1	344	

Yemlerin beyan ve tescillerine uygunluğunu kontrol etmek amacıyla fabrika depolarından, satış bayilerinden ve tüketici ambarlarından numune alınarak gerekli analizleri İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünde yaptırılmaktadır.

Yıl içerisinde Risk esaslı ve Kalite kontrol amaçlı numuneler alınmaktadır. 2020 Yılında alınan 114 adet numuneden 6 adedi olumsuz çıkmıştır.

Çizelge 9 : 2020 Yılı Yem Kontrol Çalışmaları

	Yem Bayii	Yem Fabrikası	Toplam
Toplam İşletme Sayısı	328	16	344
Yapılan Denetim Sayısı		410	
Cezai İşlem İçin Yapılan Bildirim Sayısı	0	5	0
Uygulanan Cezai İşlem		1	
Alınan Numune Sayısı		114	
Sonucu Olumsuz Numune Sayısı		6	

6. NUMUNE ÇALIŞMALARI

Gıda üretim ve satış zincirinin tüm aşamalarında tüketici sağlığının korunması ve güvenilir gıda arzının sağlanması amaçlarıyla, Bakanlığımızca, değişik ürün gruplarında Yıllık Gıda Numune Alma Planı hazırlanmakta ve bu plan İl Tarım ve Orman Müdürlükleri ile Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlükleri koordinasyonunda yürütülmektedir. Bahse konu plan, Bakanlık ve İl Gıda Numune Alma Planı olmak üzere iki bölümde uygulanmaktadır.

2020 Yılı Döneminde işletmelerden Yıllık Denetim Programları ve Şikâyetlere bağlı olarak toplam 342 adet gıda numunesi ve 114 adet yem numunesi alınmış olup, alınan numunelerin dağılımı ve sonuçları Çizelge 10'da verilmiştir.

Çizelge 10: 2020 Yılı İşletmelerden Alınan Numuneler

Programın İsmi	Numune Sayıları				
	Alınan	Sonucu Olumlu	Sonucu Olumsuz	Red	Sonucu Gelmeyen
Bakanlık/İl Yıllık Programı	222	206	8	7	1
Alo Gıda 174 Hattı Şikayeti	17	12	4	0	1
Diğer	103	97	4	2	0
Alınan Gıda Numuneleri	342	315	16	9	2
Alınan Yem Numuneleri	114	104	6	3	1
GENEL TOPLAM	456	419	22	12	3

7. İHRACAAT FAALİYETLERİ

Gıda Maddelerinin İhracat Kontrol Talimatı gereğince ihraç edilecek her türlü gıda maddesinin gıda üretimine uygun olduğuna dair **Gıda Güvenlik Sertifikası** düzenlenmesi gerekmektedir. 2020 Yılında 111 adet sertifika ile muhtelif ürünlerden 858.980 lt/kg ihracat gerçekleştirilmiştir. İhracat işlemlerine ait ayrıntılı döküm çizelge 11'de yer almaktadır.

Çizelge 11: : 2020 Yılı İlimizde Yapılan İhracat Çalışmaları

Sertifika Sayısı	İhracat Yapılan Ülke	İhraç Edilen Ürün	Miktarı (Kg/Lt)
111	Sudi Arabistan, Belçika, Irak, Almanya, ABD, İngiltere, İsveç, KKTC, Birleşik Arap Emirlikleri, Kanada, Danimarka, Katar, Japonya, Azerbaycan, Çekya	Şarap	28.156
		Keçiboynuzu Özü/Pekmezi	29.800
		Küp Şeker	42.860
		Premiks	7.200
		Salamura Bağ Yaprağı	738.902
		Konserve, Turşu, Marmelat	12.062
TOPLAM			858.980 Kg/Lt

8. ŞİKAYET VE BAŞVURULAR

8.1. 174 Alo Gıda Hattı Çalışmaları

Bakanlığımızca güvenilir gıda konusunda gelen talepleri karşılamak için 2009 yılında 174 Alo Gıda Hattı'nı hizmete açmıştır. Alo 174 Gıda Hattı'na gelen çağrılar kayıt altına alınmakta, veri tabanı oluşturularak ülkemize ait gıda risk haritasının çıkarılması ve buna göre eylem planları hazırlanması hedeflenmektedir. Böylece Gıda Güvenirliği hususunda riskli bölge ve ürünler tespit edilerek denetim ve kontrol etkinliği arttırılacaktır.

Alo 174 Gıda İhbar hattına yapılan şikâyetler gıda zehirlenmeleri söz konusu olduğunda hızlı alarm olarak telefonla Müdürlüğümüze bildirilmektedir. Diğer şikâyetler ise internet üzerinden günlük olarak takip edilmektedir. Alınan ihbarın aciliyetine göre hareket planı oluşturulmakta ve müdahaleler buna göre yapılmaktadır.

174 Alo Gıda İhbar Hattına 2020 yılında 215 adet şikâyet gelmiş olup şikâyetlerin tamamı sonuçlandırılarak ilgililerine gerekli bilgiler verilmiştir. 2009-2020 yılları arası 174 Alo Gıda Hattı çalışmalarının dökümü Çizelge 6'de verilmiştir.

Çizelge 12: : 174 Alo Gıda Hattı Çalışmaları

Yılı	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlandırılan Başvuru Sayısı	Cezalar		
			İPCK Sayısı	Savcılık Sayısı	Faal. Men
2009	144	144	9	-	6
2010	167	167	17	-	12
2011	116	116	6	-	14
2012	175	175	10	-	3
2013	229	229	18	-	-
2014	231	231	10	-	-
2015	235	235	8	-	-
2016	232	232	9	-	-
2017	164	164	13	-	-
2018	251	251	20	-	-
2019	218	191	27	-	-
2020	215	215	17	-	-

8.2. CİMER Başvuruları

CİMER (Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi), Türkiye'de yaşayan vatandaşların doğrudan Cumhurbaşkanlığı'na şikâyet, istek, öneri, ihbarlarını iletebileceği resmi bir platform olan CİMER 2020 yılı içerisinde çeşitli konularda Başvuru yapılmıştır. Başvurulara istinaden konu hakkında gerekli iş ve işlemler yapılmış ve sonuç Birim yetkilisine yazılı olarak bildirilmiştir.

9. GGBS ÇALIŞMALARI

Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS), "Türkiye'de Gıda Güvenliği Sisteminin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi için Teknik Yardım" projesi kapsamında hazırlanan web tabanlı bir yazılımdır. GGBS'de; firma, işletme, denetim, analiz sonuçları,

ihracat ve ithalat bilgileri kaydı tutulur. Kullanıcı grubu: 81 İl Tarım Müdürlüğü, gıda denetim yetkisi verilen ilçe müdürlükleri, kamu ve bakanlığımızca izin verilmiş özel laboratuvar, gıda ithalatı ve ihracatı yapan firmalardır.

Şube Müdürlüğümüz tarafından yapılan ve GGBS' ye aktarılması gereken iş ve işlemler %100 oranda sisteme aktarılmıştır. Bu işlemler; Gıda İşletmelerin Kayıtları, Gıda İşletmelerin Denetimi, Numuneler, İhracat İşlemleri, Cezalar, İdari Yaptırımlar gibi iş ve işlemlerdir.

10. EĞİTİM ÇALIŞMALARI

Gıda güvenliği konusu, tüm ülkeler açısından, halk sağlığı ve ekonomik boyutu nedeniyle önem kazanan ve önemi giderek artan bir konu haline gelmiştir. Gıda kaynaklı hastalıkların ortaya çıkması sağlık, ekonomik ve sosyal açıdan toplumları etkilemektedir. Limitlerin üzerinde gıdalarda bulunabilecek mikrobiyolojik tehlikeler, gıda katkı maddeleri, biyotoksinler, kimyasal kontaminantlar ve mikotoksinler gıda maddelerini, insan sağlığı için zararlı duruma getirmektedir.

Uygun olmayan gıda, sadece insan sağlığını etkilemekle kalmıyor, kişilerin, ailelerin, toplumların, sektörlerin ve ülkelerin ekonomik ve sosyal yapılarını derinden etkilemektedir.

Bu sebeple, başta geleceğin teminatı olan çocuklar olmak üzere toplumun her kesiminin gıda güvenliği konusunda eğitilmesi önem arz etmektedir.

Çizelge 13: Eğitim Programları ve Ulaşılan Kişi Sayısı

Faaliyetin Konusu	Kişi Sayısı
Gıda Güvenliği, Alo 174 Gıda Hattı, Fiziki Ortam (İşletme) Hijyeni, Kişi Hijyeni (Belgelendirme)	133
Toplam	133

11. TÜTÜN VE ALKOL

İçişleri Bakanlığı ile Mülga Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu (TAPDK) arasında tütün mamulü, alkol ve alkollü içki satıcıları tarafından yapılacak, satış belgesi ve nargilelik tütün mamulü sunum uygunluk belgesi başvurularının kabulü, mevzuat çerçevesinde değerlendirilmesi, belgelerin düzenlenmesi ve ilgililerine teslimine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi konularını kapsayan “Satış Belgesi İşlemlerinin Yürütülmesine İlişkin İşbirliği Protokolü” imzalanmıştır.

Buna göre 26.12.2014 tarihi itibarıyla satış belgesi verme işlemlerinin valilikler (İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri) tarafından yürütüleceği ve Valiler tarafından gerekli durumlarda Kaymakamlara konu ile ilgili yetki devrinin yapılabileceği, yetki devri yapılan ilçelerde satış belgesi verme işlemlerinin kaymamalıklar (İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri) tarafından sonuçlandırılacağı, yetki devri yapılmayan ilçelerde başvuruların kaymakamlıklarla kabul edilip satış belgesi işlemlerini yapmak üzere valiliğe gönderileceği belirtilmiştir.

Mülga Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu (TAPDK) görev ve yetkileri, 08.03.2018 tarih ve 30354 sayılı Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan 7079 sayılı kanunun 76. maddesi ile Bakanlığımıza devredilmiştir.

28.04.2018 tarihli ve 30405 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7139 sayılı kanunun 57. maddesi ile Bakanlığımız bünyesinde yeniden kurulan Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının faaliyet alanlarına giren iş ve işlemler, ilgili Başkanlık tarafından verilen görevler doğrultusunda İl Müdürlüğünüz tarafından yapılmaktadır.

Bu kapsamda 11 İlçe Müdürlüğüne iş ve işlemleri yürütme yetkisi verilmiştir.

Çizelge 14: 2020 Yılında İl Genelinde Verilen TA Sunumu Belge Sayıları

Belge Adı	İl Merkezinden Verilen	İlçelerden Verilen	TOPLAM
TA Sunum Belgesi (Yeni Kayıt)	65	170	235

Çizelge 15 : 2020 Yılı İl Genelinde TA Sunum Belgeli İşletme Sayıları

FAALİYET ALANI	MERKEZ	ALMUS	ARTOVA	BAŞÇİFTLİ	ERBAA	NIKSAR	PAZAR	REŞADİYE	SULUSAR	TURHAL	YEŞİLYUR	ZİLE	TOPLAM
Perakende Tütün Mamulü Satışı	50	63	21	7	25	16	45	86	11	20	27	16	154
	2				0	5				8		0	5
Perakende Alkollü İçki Satışı	70	26	4	1	26	44	3	13	2	58	1	39	287
Açık Alkollü İçki Satış Yeri (Restaurant)	14	2	0	0	6	7	5	2	0	10	0	5	51
Toptan Tütün Mamulü Satış Yeri	7	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	9
Toptan Alkollü İçki Satış Yeri	4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	5
Nargile Sunumu Yapan Yerler	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	3
Toplam Belge Sayısı	59	91	25	8	28	21	53	10	13	27	28	20	190
	8				5	6		1		7		5	0

Çizelge16: Kaçak Tütün ve Alkol İşlemleri

İLÇE	Analize Gönderilen Numune Sayısı	Tütün ve Tütün Mamüllerine Uygulanan Ceza Sayısı	Saat 22:00 den Sonra alkol Satışından Dolayı Ceza Kesilen İşletme Sayısı	18 Yaşından Küçüklere Sigara Satışından Dolayı Ceza Kesilen İşletme Sayısı
MERKEZ	18	45	2	1
ZİLE	24	-	1	-
TURHAL	4	-	-	-
NİKSAR	4	-	-	-
ERBAA	9	-	-	-
İL GENELİ	59	45	3	1

11.1. 2018-2023 Tütün Kontrolü Strateji Belgesi ve Eylem Planı

Toplumdaki tüm bireyleri, tütün ürünlerinin sağlık, ekonomik, çevresel ve sosyal zararlarından korumak için 2018-2023 Tütün Kontrolü Strateji Belgesi ve Eylem Planı uygulamaya konulmuştur.

Strateji Belgesi ve Eylem Planı ile önümüzdeki 6 yılın tütün ürünleri ile mücadele konusundaki yol haritasının belirlenmesi, yapılan çalışma ve faaliyetlerin tüm yurttaki eşgüdüm ile koordinasyon içinde birbirini destekleyecek ve etkisini artıracak şekilde yürütülmesi, etkilerinin tanımlanan gösterge ve hedefler yoluyla sistematik bir şekilde sürekli takip edilerek, başarıya ulaşması hedeflenmektedir.

Plan kapsamında Bakanlığımıza çok sayıda görev verilmiştir. Bu görevlerin bazıları Tütün ve alkol Dairesi

Başkanlığı tarafından gerçekleştirilecektir. İl Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilecek faaliyetler konusunda ilk talimat 18 yaş altı çocuklara tütün ve tütün mamullerinin satılmaması konusunda tüm satıcıların bilgilendirilmesi talimatı olmuştur.

Bu kapsamda 1500 satıcı bilgilendirilmiştir.

12. SİVİL SAVUNMA, SEBERBERLİK VE SAVAŞ HALİ ÇALIŞMALARI

Devletin bekasının, millî menfaatlerinin ve hedeflerinin temini için ülkenin tüm güç ve kaynaklarını barış hâlimden seferberlik ve savaş hâline süratle ve etkin bir şekilde geçirmek suretiyle barıştan itibaren seferberlik ve savaş hâline ilişkin yükümlülüklerin tanzimidir.

Stokçuluk ve karaborsacılık faaliyetlerinin arttığı, Ambargolar nedeniyle ithalat ve ihracatın kısmen ya da tamamen durduğu, Uluslararası ticaretin sekteye uğradığı, Ülkenin millî üretiminin zarar gördüğü savaş ekonomisi koşullarında, ülkenin öz kaynaklarının daha etkin bir şekilde kullanılabilmesi maksadıyla yapılan planlamadır.

Kamu veya özel kurum ve kuruluşlarla gerçek kişilere ait tesisler, araçlar, insan gücü ve bunlar tarafından üretilen her türlü mal ve hizmeti ifade etmektedir.

12.1. Seferberlik Kaynak Planlama Sistemi (SEKAPS)

Seferberlik kaynak planlama faaliyetlerinin daha etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla kamu hizmetlerinde otomasyon sistemlerinin yaygınlaştırılması kapsamında, bahse konu işlemlerin kurum ve kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde elektronik ortama aktarılmıştır. Bu nedenle, Millî Güvenlik Kurulu (MGK) Genel Sekreterliği koordinatörlüğünde Millî Savunma Bakanlığı, kaynak sahibi bakanlıkların katılımıyla Seferberlik Kaynak Planlama Sistemi (SEKAPS) geliştirilmiştir.

Bakanlığımız sorumluluk alanında Tokat ilinde bulunan işletmelerin verileri sisteme aktarılmıştır.

12.2. İhtiyaç Tespiti Çalışmaları

1. İl Gıda İhtiyaç Tespiti Çalışmaları:

Olası bir Seferberlik ve Savaş Hali Hazırlık Çalışmaları Doğrultusunda daha önceden İl genelinde ihtiyaç duyulacağı tespit edilen gıda maddelerinin miktarları değişen nüfus verileri göz önünde bulundurularak, güncelleme işlemleri devam etmektedir.

2. İl Müdürlüğümüzün gıda ve diğer ihtiyaçları (enerji, yakacak vb.) tespiti çalışmaları devam etmektedir.

12.3. KBRN Tehlikeleri İle İlgili Çalışmalar

Müdürlüğümüzü ilgilendiren konular paralelinde Müdürlüğümüz Sivil Savunma Uzmanı ile birlikte İl Müdürlüğümüz KBRN Tehlikelere İlişkin Görev Talimatı hazırlanmıştır. Bu doğrultudaki çalışmalar devam etmektedir.

12.4. TOKAMP (Tokat Afet Müdahale Planı) Çalışmaları

İl Afet Müdahale Planı Hazırlık Çalışmaları doğrultusunda Ana çözüm ortağı olarak İl Müdürlüğümüze hazırlama görevi verilen ve Müdürlüğümüz Sivil Savunma Uzmanı ile birlikte hazırlanıp onaylatılan Yerel Düzey **Gıda, Tarım ve Hayvancılık** Hizmet Grubu Planı güncellemeleri yapılmıştır.

13. DİĞER İŞ VE İŞLEMLER

Şube Müdürlüğümüz tarafından çeşitli konularda Kayıt Sistemine, Komisyon, Heyet, Temsilciliklere personel görevlendirmesi yapılmakta ve ilgili birimlerle çeşitli görevler ifa etmektedir.

Korona virüs (COVID-19) hastalığına yönelik Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından hastalığın bulaştırıcılığı, yayılması ve diğer risk faktörlerinin değerlendirilmesi sonrasında pandemi ilan edilmiştir. Ülkemizde de DSÖ önerileri doğrultusunda İlgili Bakanlıklar ve Genel Müdürlüğümüz tarafından gerekli tedbirler alınmaktadır.

Bu tedbirlere yönelik Müdürlüğümüz tarafından 4600 denetim gerçekleştirilmiştir.

14. SONUÇ

Gıda güvenilirliğinin temini, her türlü gıda maddesinin ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin teknik ve hijyenik şekilde üretim, işleme, muhafaza, depolama, pazarlama ve tüketici sağlığının en üst seviyede korunması görevlerini üstlenen Şube Müdürlüğümüz, Denetim ve Numune Alma programlarında %100 yakın başarı oranını yakalamış bazı programlarda %100'un üstüne çıkmıştır.

Ancak, Pandemi ile mücadele kapsamında faaliyetine kısıtlama getirilen bazı işletmelerin denetimlerinde gecikmeler yaşanmaktadır.

Bakanlığımızla birlikte hazırlanan İl Yıllık, Bakanlığımız tarafından hazırlanıp uygulanmak üzere gönderilen Bakanlık Yıllık Denetim, İzleme ve Numune alma programları ile Risk Bazlı denetim Programlarını ve Diğer Denetimleri gerçekleştirecek ekipler oluşturularak görev dağılımları yapılmıştır.

Yapılan çalışmalar ve hazırlanan programlarla "çiftlikten sofraya" Güvenilir Gıda hizmetlerinin daha etkin bir şekilde yürütülmesi amaçlanmaktadır.